

Keményes vidék

KÖZGAZDASÁGI FÜGGETLEN HETILAP.

(„KISCELL és VIDÉKE”)

Hajlik minden vasárnap.

(„KISCELL és VIDÉKE”)

3 k. Helyedőre... 2 k.
4. Egyre után ára...

Huss Gyula

Előfizetés és hirdetésért
Céldíjazások Előfizetés és hirdetésért
Teljes ár. Zsigmond István a né
könyvkereskedés

Az élelmiszer

...orát, a termelők, a bankok, nagyke-
kedők és a minden rendű és rangu
gyárosok, sertés és szarbakók szippolyozá-
sát végre megant a kormány is, amely
pedig elég hosszú ideig társalmas volt a
minden uton módon gazdasági vágyó,
szeszélyes gyomri, teheteles és lelket-
len, ember bőrbé bujt vérszopó piócákkal
szemben. Ezek az emberbőrbe bujt piócák
már nem lemorogtak határt az élelmiszerek
nek a rettenetes felengedezésében. Az árak
az utóbbi időben már nem napról-napra.
Bancos óráról órára emelkedtek. A hús,
a sajt, megfizethetetlen árrakra emelke-
dtek. De a legszegényteljesebb dolog, a
mát a termelők a kenyérmagvakkal elkö-
vetnek. Deára az idejü bötermének, a
gazdák a kormány által elég magasan
megállapított áron nem hozták piacra
szabójukat. A „jóléltű” gazdák spiku-
lálnak, hogy majd drágább lesz még a
gabona, pedig ma is magasabb áron ad-
nak el, mint a maximális árak.

Essenl azonban a termelők reseru-
spekuláltak a gabona még magasabb
árát illetőleg. A kormány végre
kallotta azt a nyarást, amit a termelők
a fogyasztókkal szemben elkövetnek. A
kormány elhatározta a kenyérmagvak
rekvizitálását a megállapított *elcsélt*
árakon. Tehát gazdasármunké kénytelenek
lesznek a magas áron alól odaadni
tömegüket. A gabona rekvizitálását ok-
tóbb-hó 15-án kezdik meg fokozatosan
lemondított áron. A kormánynak ez az
intézkedése nagyon helyes, már most
csak a rekvizitálással a pénzügyiérteket
bonták meg, akkor a rekvizitálás ered-
ményei megjárni, az élelmiszer. Közömbös
van a szeszélyes megállapítás, valamint
a már áraknak maximális is. A kenyér-
magvaknak a rekvizitálását a kormány a
Haditörvény Helyettesítésének előterjesz-
tése rendelt el, mert a társaság jelen
tése szerint nem jut gabonához. Sem a
kis, sem a nagy termelők nem szállít-
nak gabonát a ma az a szegényteljes
állapot van Magyarországon, hogy a bő-
termés dacára, hiányhiány van. A kormány
tehát kénytelen a gabona rekvizitálását
elrendelni a megtorlással és a lelketlen
termelőkkel szemben, amikor olcsóbb
árakon fogja a rekvizitálást eszközölni.

As emberbőrbe bujt piócák, akik
embertársainkra, a fogyasztóinkra, irtaloz-
ás a gyerekek nélkül hústak is a húst
egész a csontig, végre a jól kiérdemelt
lelkében részesülnek a kormánytól. Ez
sem a véres háborúban mindenkinek ki-
 kell venni a részét az áldozatból, a hábo-
ru mindenkitől nagy áldozatokkal követel-
nek azt mindenkinek tehetőségében

megkell hozni a háza érdekében, a jövő
boldogsága érdekében, de azt az áldozat-
ot senkinek köteles meghozni, hogy kop-
laljon akkor, amikor az áldott föld adott
sanyit, amely elégséges, nincs hiány
semmiben s csak azért koplaljon, hogy
az áldott föld bőséges terményéért
olyan árakat követeljenek a boldog ter-
melők, amely árat a fogyasztónak nincs
módjában megfizetni.

A kormány tehát véget vet újabb
intézkedésével annak a lehetetlen állá-
potnak, hogy a piócák a fogyasztókat nagy
tömeget az árak rettenetes felszórólásá-
val tovább is nyuzhassák. A kormány
ezen intézkedését milliók fogják jól eső
megnyugvással fogadni azon jóreményben,
hogy a kormány intézkedése egyszer és
mindenkorra véget fog venni a lelketlen
ség további tevékenységnek.

Huss Gyula.

A Balkán.

Ha elgondoljuk, hogy az a világot
megrendítő háború, mely földünket
véres leplelvel beborítja, honát indult ki,
konstatahatjuk, hogy a legvégző kezdő-
pont a Balkán volt. A két nagy balkáni
háborúban kellett már az európai nagy
hatalmaknak, de különösen Ausztria-Ma-
gyarországnak és Oroszországnak színt
vállalnia és a színtvadás természetesen a
két állam között már akkor bizonyos
feszültséget idézett elő. Ez a feszültség,
amelyet a Balkán ügyiből származó ér-
telmi feszültségek elő, — hosszú évekig
lappangott és a diplomataik hiába igye-
keztek az ellentétet kiegyenlíteni és a
feszültséget tompítani, nem sikerült.

Mikor azonban a szerb, narodnistaik
megvalm a mi trónusunkig felcsapott,
kilobbant az ellentét teljes véhemenciával
Egyik napról a másikra élő értékből
érintetlen papirusz vált minden szersz-
dés, elröplötték. elütöttek a szavak és tel-
jesen kacsmá vált az addig rendben,
szervesenlett Élt Európá.

A Balkánról repült el a tüzesóva,
mely lángba borította egész Európát és
a balkáni népek eddig valóssággal páholy-
ból néstek az eseményeket, Most — ugy-
látnak, sőt talán a sorok megjelenésekor
már bizonyossá válik, hogy — a kizár-
mithatatlan pályájú tüzesóva visszahull
a Balkánra. A Balkán már — füstölög és
révű idő kérdése, hogy mikor gyul-
-

Szinte hihetetlennek tűnik, hogy a
Balkán lángalobbanása döntő befolyással
legyen az egész világháború sorsára. Pa-

dig a helyzet mégis ez. A világháborúban
eddig taktikai és stratégiai sikerek, vala-
mint az elfoglalt területek nagysága szer-
int a központi hatalmak vannak előnyben,
az entente hatalmai azonban még mindig
reménykednek a mi kifáradásunkban és
abban, hogy végezetül a Dardanellákat
mégis elfoglalják.

Ha azonban most a Balkán alskuló
félben lévő helyzet végezetül is meggyőzi
az entente hatalmakat, hogy a Dardanellák
forszírása hiábavaló fáradság, mert a
tengerszorosok elfoglalása olyan határ-
véd mellett, amelyet a törököknek egy
új balkáni háború nyújthatna és biztosít-
na, teljes lehetetlenség.

Ha pedig ez az entente belátja, be-
 kell látnia azt is, hogy nem győzhet, a
mostani nyugati offenzíva azt mutatja,
hogy az entente a nyugati harctéren
egyebet nem érhet el, mint véres
sulyos veszteségeket, anélkül, hogy a
németeket bárbonnét is végeredményesen
kiszoríthatná. A keleti harctéren az elő-
nyomulás lassú, de kitartó és eeltudatos
ugy, hogy az oroszok minden ellenállás
próbalkozása és ellentámadása eredmé-
nytelenül összeomlik.

A döntést tehát most főleg az entente
keresi a Balkánon. Visszaszállt a tüzes
csóva oda, ahonnan elrepült és ezzel, ugy-
látszik, elérkestünk a háború utolsó fá-
sziához. Hogy ez az utolsó fázis meddig
tarthat, mit hozhat és mit eredményezhet,
az természetesen senki sem tudja, de
ha az előjelek nem csalnak, mint ahogy
eddig sem esáltak soha — csakis a mi
vége, döntő győzelemünk.

A tizennyolc évesek

Uj plakát jelent meg az utcasarko-
kon. Hívja a tizennyolc éveseket katonai
szolgálatra, hívja azokat, akik még áhít-
ják az apai kérés szerető simogatását, az
édesanya becéző csókját és akiknek még
szükségük van az apa kormányzó szemére,
az anyá intó szavára.

A tizennyolc évesek el fognak menni
és sok millió szívnek a forró óhajtan-
kísérei őket: bár ne kerülne rájuk a sor,
bár ne kellene nekik is oda állniok, a
hol a halál és a dicsőség terem, hisz
nekik még kora mind a kettő, a halál is
a dicsőség is. Sajnos, az események nem
a mi kívánságainkhoz igazodnak és el-
 kell készülnünk arra, hogy nem mulik es-
tőlünk ez a kasszú megpróbáltatás sem,
hogy a gyerekkor hátán még alig tu-
levő fiatal vére is szükséges lesz a vég-
ső döntéshez a forró óhajtott végző
csónak — a tartós hékének — kivívá-

Veszprém város és vidéke legelősebb bevásárlási forrása.

177. STREIT SAMUEL Kossuth Lajos-utca 1. (Takarek partja)

Őszi és téli Costüm kelmék igen nagy választékban a legújabb színekben kaphatók. Vászonz, sifon kanavász, paplan a legelősebb napi árakon.

KURTZ GYULA

Új és használt

vasgép, pianó, harmonium és cim-ben raktára.

Köleszseregek, invitár és hangolasok helyben és vidéken is teljes itotnek. Kült hárszeresek, útker betérszertinek

Az Elő Veszprémi Biztosító Társaság
veszprémi főgynöksege

elfogad tuz-, jég-, betorési-, bal-
eset-, szavatossági-, élet és já-
radék biztosításokat. A társaság
a legrémih és legnagyobb ma-
gyar biztosító intézet; biztosítéki
alapjai meghaladják a 210 millió
koronát s így minden tekintet-
ben a legnagyobb biztonságot
nyújtják.

Irodahelyiség: Szabadi-utca 3. sz.
felszint.

Képviselő: Nuly László

MAGYARORSZÁGI
"SZANITEC"
TETUPOR

Legbiztosabb szer a kifő-
tes tifuszt terjesztő ruhatek-
vak ellen.

Művelet: csak a címet kell ráírni kaphat
szanitec-por, mert mint minden más, csak a
oda 3 dohoz utávért Del küld Anber

Pacolin

Egy erős hatású fertőtlenítőszer, károsos anyagoktól tisztítja, nélkülözhetetlen minden há-
ban és lakásban.
Állandó használata által megóvjuk magunkat fertőző betegségektől.
Készítsék az állatorvos véleményét az állatáll. rendsz.
fertőtlenítésének érdekében felől!
Mindenütt kapható!
Váradjunk értéktelen utáztatott és hárt.
határossan

PACOLIN-PEARSON-t csakha ilyen ál.
mosk. dobosokban

Legelősebb fertőtlenítés:

Csak Pearson féle készítményt használják.

PACOLIN MEDOL CREOLIN
1 kg K 150 (röh. a'ant. m.) 100 gr 007, 1 kg K

Mindenütt kapható!

Utóbbi kitételtek: Arny. ércs. és díszeltél. J. Parin.
ban, Dresdenben, Brásó. Rio de Janeiroban.
Használati utasítás és vélemények sok évi haszná-
lat eredményéről a lelkálatnál kaphatók.

NESTLÉ FELE

Érdemesnek, valamint orvosai
díjával a gyermeknevelésről
díjjal küld a

Henri Nestlé

ég, Wien, L. Ziberstrasse 31-P.

Sirolin "Roche"

ezerszeresen bevált
tüdőhurutok ellen.

Frissítés-
köhögés, hörghurumal
tüdőgyulladások után.

Egyszerű és erős érvényesítő
tüdővész ellen.

KEMENESVIDÉK

(„KISCELLÉ és VIDÉKE”)

KÖZGAZDASÁGI FÜGGETLEN HÉTILAP.

Hogylátok minden vasárnap.

(„KISCELLÉ és VIDÉKE”)

Helye: ...
Helye: ...
Helye: ...

Lapkiadás helye: ...
Huss Gyula

Bejelentés: ...
Céldömlék: ...
Felvezető: ...

Az élelmiszer

a termelők, a bankok, nagykereskedők és a minden rendű és rangú gyárosok, sertés és szarvások szüppelyesét végre megvonta a kormány is, amely pedig elég hosszú ideig társalmis volt a minden uton módon gazdasági vágyó, lelketlen gyomra, telhetetlen és lelketlen, ember bőrébe bujt vérszopó piócákkal szemben. Ezek az emberbőrbe bujt piócák már nem ismertek határt az élelmiszereknek a rettenetes felvásárlásában. Az árak az utóbbi időben már nem esztról-napra, hanem óráról órára emelkedtek. A huszár, a szar, megfizethetetlen árakra emelkedtek. De a legeszejtéljesebb dolog, a termelők a kenyérmagvakkal elkövetették. Deára az idejé börtömmé, a gazdaság a kormány által elég magasan megállapított árakon nem hozták piacra gabójukat. A „jólét” gazdaság, éppen annak, hogy majd drágább lesz még a gabona, pedig ma is magasabb áron adnak el, mint a maximális árak.

megkell hozni a háza érdekében, a jövő boldogsága érdekében, de azt az áldozatot senki sem köteles meghozni, hogy koplaljon akkor, amikor az áldott föld adott annyit, amely elégséges, nincs hiány semmiben és csak azért koplaljon, hogy az áldott föld bőséges terményéért olyan árakat követeljenek a boldog termelők, amely árat a fogyasztónak nincs módjában megfizetni.

A kormány tehát véget vet újabb intézkedésével annak a lehetetlen állapotnak, hogy a piócák a fogyasztókat nagy tömeget az árak retentív felvásárlásával tovább is nyúzassák. A kormány ezen intézkedését milliók fogják jól eső meggyugvással fogadni azon jöreményben, hogy a kormány intézkedése egyszer és mindenkorra véget fog vetni a lelketlenség további tevékenységének.

Huss Gyula.

A Balkán.

Ha elgondoljuk, hogy az a világot megrendítő háború, mely földünket ma véres leplelve beborítja, honnét indult ki, konstatahatjuk, hogy a legvégig kezdőpont a Balkán volt. A két nagy balkáni háborúban kellett már az európai nagyhatalmaknak, de különösen Ausztria-Magyarországnak és Oroszországnak szüntethetetlen és szüntelen természetszerűen két állam között már akkor bizonyos mértékűt idézett elő. És a feszültség, amelyet a Balkán ügyéből származó érdekeltség idézett elő, — hosszú évekig lehangolt és a diplomataik által igyekezték az ellentétet kiegyenlíteni és a feszültséget tompítani nem sikerült.

oraszután a szerb, narodnietak mi trónunkig felcsapott. kilobbant az ellentét teljes vehemenciával. Egyik napról a másikra élő értékek értéktelen papírrá vált minden szerződés, elröpltek, eltűntek a szavak és teljesen kacsma vált az addig rendben, aszerveetlen élt Európa.

A Balkánról repült el a tüzesóva, mely lángba borította egész Európát és a balkáni népek eddig valósággal páholyból nésték az eseményeket, Most — ugy látszik, sőt talán e sorok megjelenésekor már bizonyossá váltik, hogy — a kiszámíthatatlan pályájú tüzesóva visszavált a Balkánra. A Balkán már füstölög és a jövő idő kérdése, hogy mikor gyul

Szinte hihetetlennek tűnik, hogy a Balkán lánggalobban a döntő befolyással legyen az egész világháború sorsára. Pe-

dig a helyzet mégis ez. A világháborúban eddig taktikai és stratégiai sikerek, valamint az elfoglalt területek nagysága szerint a központi hatalmak vannak előnyben, az entente hatalmai azonban még mindig reménykednek a mi kifáradásunkban és abban, hogy végezetül a Dardanellákat mégis elfoglalják.

Ha azonban most a Balkánon alakuló félben lévő helyzet végezetül is meggyőri az entente hatalmakat, hogy a Dardanellák forszírozása hiábavaló fáradság, mert a tengerszorosok elfoglalása olyan határvéd mellett, amelyet a törököknek egy új balkáni háború nyújthatna és biztosítana, teljes lehetetlenség.

Ha pedig ezt az entente belátja, be kell látnia azt is, hogy nem győzhet, a mostani nyugati offenzíva azt mutatja, hogy az entente a nyugati harctéren egyáltalán nem érhet el, mint véres és súlyos veszteségeket anélkül, hogy a németeket bárhonnét is végeredményesen kiszoríthatná. A keleti harctéren az előnyomulás lassú, de kitartó és állandatos úgy, hogy az oroszok minden ellenállás probalkozása és ellentámadása eredménytelenül összeomlik.

A döntést tehát most főleg az entente keresi a Balkánon. Visszaszállt a tüzesóva oda, ahonnan elrepült és ezzel, úgy látnék, elérkeztünk a háború utolsó fázisához. Hogy ez az utolsó fázis meddig tarthat, mit hozhat és mit eredményes lehet, azt természetesen senki sem tudja, de ha az előjelek nem csalnak, mint ahogy eddig sem csalnak soha — csakis a mi végső, döntő győzelemünket.

A tizennyolc évesek.

Uj plakát jelent meg az utasarkokon. Hívja a tizennyolc éveseket katonai szolgálatra, hívja azokat, akik még áhítják az apai kéz szerető simogatását, az édesanya becéző csókját és akiknek még szükségük van az apa kormányzó szemére, az anya intó szavára.

A tizennyolc évesek el fognak menni és sok millió szívnek a forró óhajtsza kiéri őket: bár ne kerülne rájuk a sor, bár ne kellene nekik is oda állniok, a hol a halál és a dicsőség terem, hisz nekik még kora mind a kettő, a halál is a dicsőség is. Sajnos, az események nem a mi kívánságainkhoz igazodnak és el kell kényszerülnünk arra, hogy nem maik e töltünk ez a keserű megpróbáltatás sem, hogy a gyerekkor határára még alig tárt levő fiatal vére is szükséges lesz a végző döntésben a forróan óhajtott végző csónak — a tartós békának — kivív-

Huval azonban a termelők spekuláltak a gabona még magasabb árárt illetőleg. A kormány végre megokanotta azt a nyuzást, amit a termelők a fogyasztókkal szemben elkövetnek. A kormány elhatározta a kenyérmagvak rekvirálását a megállapítottnál olcsóbb árakon. Tehát gazdasármunka kénytelenek lesznek a magas árakon alól odaadni terményüket. A gabona rekvirálását október 15-én kezdik meg fokozatosan lassított árakon. A kormány az az intézkedése nagyon helyes, már most a rekvirálással a pénzügyi helyzetet bizsák meg, akkor a rekvirálás eredményei fog látni, az bizonyos. Közvetlen van a szerződés megállapítása, valamint a gabona árak maximális is. A kenyér megvannak a rekvirálását a kormány a hadiértékű élelmiszeranyagok előterjesztésére rendelt el, mert a társaság jelen tése szerint nem jut gabonához. Sem a kis, sem a nagy termelők nem szállítanak gabonát a ma az a segítségüljes állapot van Magyarországon, hogy a bő termés dacára, hiány van. A kormány tehát kénytelen a gabona rekvirálását elrendelni a megtorlással él, a lelketlen termelőkkel szemben, amikor olcsóbb árakon fogja a rekvirálást eszközölni.

As emberbőrbe bujt piócák, akik embertársaikról, a fogyasztókról, irgalom és kegyesen nélkül bunták le a huszár, egész a csontig, végre a jól kiérdemelt lelkében rendezülnek a kormánytól. Ebben a véres háborúban mindenkinek kell venni a részét az áldozatból, a háború mindenkitől nagy áldozatokat követel és azt mindenkinek tehetőségében

A győzelmük tehát elfognak menni. És emel az életem, amelyet Magyarország népeinek most bocsnia kell, oly óriási a nő, hogy ehhez hasonló lába kerülünk a történelemben. A győzvényelediki szabadságharc krónikáisi és megéneklől megragadó képeket rajzoltak nekünk a nép akkori esodás, áldozatairól. Regélinek a derecsfejű apáról és pelyhedző állu fiaról, akik együtt küzdöttek és vérszettek a szabadság zászlaja alatt; azután a síheder dűkéről, aki sutba dobván könyvet, kardot ragadott; meg a szerelmes ifjuról, aki sőtibben megtartott esküvőjéről a harostere sietett; a földmivelőről, aki a baránda közepén hagyta ekéjét az iparosról, aki letette borkötenyét és egyenruhát öltött, az anyáról aki öt elestet fia után elküldte a batodikat is vagy gyónni vagy meghalni. Csupa megkapó, szívbeemerkölő eset. De mégis: akkor a nemzetnek és népek aránylag csak csak kőly töredéke fogott fegyvert, hiszen az akkori technika még nem ismerte a nép fegyverbe állítását: ellenben most valóra vált az akkori idők jelszava: mindnyájunknak el kell menni. És ami akkor szórványos eset volt, az most mint tömegjelenség lép föl: tízezérel lesz most a háciéren egy-egy családból az apa és fia; sok, sok ezer síheder gyerek váltja fői a könyvet, az ekeszarvát. A kalapásot a fegyverrel; sok, sok ezer anya bosátja utnak vouagiól szívvvel kedves magzatát, aki nem is régen játszott a körülötte bohókás gyerekjátékait; sok, sok ezer családi fészek üresedik meg végképen: el megy a „nagy” után a „kicsi” is; talán mindörökké...

A példátlan nagy áldozatok ideje ez. És ha erről beszélünk, nem azzal a szándékkal tesszük, hogy élesszük tömredék apai és anyagi szívnek a fájdalomát. Oh nem! Hisz a szívek már nem húsból vannak, vasas szilárdultak az iszonyu karmény elhatározástól, hogy ennek most így kell lenni, mert nem lehet másképp, tehát ezt viselni kell haszontalan gyűlölet és ingadozás nélkül, hiábavaló sópánkodás nélkül.

A szívek bírják a megpróbáltatásokat

nyára eljön... ideje. Nagypénzek után „feltámadás” következik és a mikor újra megkondulnak a harangok, ez a haranghuzás a diszidat, a győzelmot fogja hirdetni az egész világnak. Nagy idöket bírlunk: nincs rá idő, hogy érzelgünk. Szükség van a harangokra, tehát rekvirámi fogják a harangokat.

Már most az a kérdés, hány harangot rekviráhatnak? Magyarországon tízezernél több község van. Ebből egy nagy harangöntő cég szerint legalább 3000 olyan van, amelyeket a rekvirálas szempontjából számba lehetne venni. Egy egy községre — a harangöntő cég szerint — 6 métermáza harangot számíthatunk; szóval, e szerint a kalkuláció szerint kétszáznegyven vagona rez lenne az eredménye a harangok rekvirálasának. Ha a harangrés teljesen megfelelne a municiógyártás céljainak, akkor ebből a 240 vagon részöl 240 millió 8 milliméter átmérőjű patronhüvelyt tudnának gyártani, mert egy 8 milliméteres patron hüvelyéhez körülbelöl 10 dekagramm rész szükséges.

A baj az, hogy a harangöntvény eredeti vegyületében nem alkalmas municiógyártásra. A harangöntvény sokkalta keményebb, mint az ágyu vagy a munició-öntvény. Ez pedig azért van, mert harang-öntvényben a részen kívül nagy mennyiségöl ön is van. Ha tehát a harang-öntvényt municiógyártásra akarják felhasználni: az öntéki kell belöle venni. Ez pedig hosszadalmas és költséget igényel. Egyébként — úgy tudjuk — Németországban már megtalálták a módját, hogy miképpen lehet az öntéki részöntvényből könnyü szerrel eltávolítani; és úgy halljuk, hogy a Weisz Manfred gyárában is fölláttották már egy elektroli záló gépet, amelynek: az lenne tiszte, hogy a harang-öntvényből az öntéki kiválasszák.

feldöntése és megtorlás, esetleg élelmiszer hiányt okozhat. Ám sok talán ideig óráig visszatartják arukat de végre is kénytelenek lesznek elkövetket a piacra vinni. Egyébiránt feljelenít a belügyminiszter, hogy a kormány komoly szükség esetén talál módot arra is, hogy az árérkedés által visszatartott készletek a közfogyasztástól elvonhatók ne legyenek. A hatóságok feladatává tehát a belügyminiszter, hogy a közönséget arra figyelmeztessék, hogy a maximális árt túllépő ár megadásra is büntetés alá esik.

A belügyminiszter rendelete így hangzik:

Felhívom Állspán (Polgármester) urat, hogy ugy a közönségnek az elmondottak értelmében való felvilágosítása, mint a hatóságok utasítása által mind-ont tegyen meg, ami a hatóságilag megállapított árak megfelelő érvényesülése érdekében szükségos. Önként émetődik, hogy legelőszörban a legesőgrubbán ügyelni kell arra, hogy a törvényhatóság által, vagy a törvényhatóság részére történő, avagy bár mely más hatósági jellegöl vásárlásnál — ideértve a rendezett tanácsu városokat — a közönséket is — a maximális árat soha ne lépják túl. Különösen szigoru ügyelettel kell lenni továbbá arra, hogy a feljelenített vagy a hatóságnak másként tudomására jutott esetek a legbehatóbban kiderítettessenek és erélyesen megtoroltassanak, hogy továbbá az erre hivatott hatóságok nyomonas utján is igyekezzenek a történt kihágásokról tudomást hozozni s az azokkal szemben való eljárást lehetővé tenni. A közönséget ezuttal alkalmas módon arra is figyelmeztetni kell, hogy a hatósági árnál magasabb áraknak nemcsak a követelése de a megadásra, sőt minden e tekintetben való közzémködése is kihágás s: amazzal egyenöl elbírálas alá esik.

Rekvirállják a harangokat.

Résre van szüksége a hadseregnek, tehát rekvirálni fognak minden rezet. Elviszik a réskilincseket, elviszik a konyhak arzenáljából a moszarakat; a függönyök réstartóit, és — semmi kétség — rekvirálni fogják a harangokat is. Éhesek az ércakutyák az iszonyú fronton, az olasz határon; — municióra éhesek. És mert éhesek ezek a telhetetlen gyomru, tüstet és halált okádó szörnyetegek: bizonyára emért ugatnak olyan dühösen. Szóval, része van szükségre a hadseregnek, hogy municiót gyártson belöle: élességet a kis és nagy ágyuknak. Sok-sok patronra van szükség; és az új patronokat a moszárverőkölből, az ajtókilincsekböl, meg a harangokból fogják fabrikálni. Olyan különös gondolatnak, hogy egyszerre elhallgatnak a harangok, nem kongnak, nem bongnak. Elnémulnak, mint nagyépente ken. Hogy meddig maradnak némák, mikor jön meg ismét a szék? Oh, bizo-

A belügyminiszter rendelete.

Azok a lelketlen uszorások, akik a mostani idöket vagyonszerzésre akarják kihasználni, minden lelkiturdalás nélkül túllépi a hatóságilag megállapított maximális árhatárokat. Sándor János, belügy miniszter értesült arról, hogy az ilyen visszaélések nem találának megtorlására, sőt bizonyos elanságban rémesülnek. A miniszter véget akar vetni ennek a törhetetlen helyzetnek. E célból 110.558/1915. szám alatt rendeletet intézett. Valamennyi törvényhatóság első tisztviselőjéhez a rendeleti hangulyozza, hogy a hatóságoknak nemcsak konkrét feljelenések alapján kell eljárniok, hanem nyomozott esetekben pedig elriasztó példát kell szolgáltatniok. A közönséget fel kell világosítani afelöl, hogy a maga érdekét is szolgálja a visszaélések feljelenítésével, ami egyuttal hazafias kötelesség is. Attöl nem kell félni, hogy a viss-

Odol

Nincsen jobb szájfájdószer
Ára: nagy üveg 2.— Ft, kis üveg 1.20 Ft.

H I R E K

Bal a zöld cipőkről.

Ha songorászott a leánya,
Ifja figyelve hallgatott,
Am sokszor a pedált vigyázta,
Nem a felzengő dallamot.
Mert bár a dalt és a leánykát
Ábrándosan szerette ő,
Mérhetetlen kedven volt előtte
A két csinos kis zöld cipő.

Csillagok jöttek csendes estre
Álmódosva hív réi, csillag,
Moses beszédnek röpké bővnek
Szegény bohó leánya hitt.
Az ifjú új kaland után jár,
Hozza vissza sohase jó,
S már azt se tudja létezett-e
A két csinos kis zöld cipő.

Nem állja tél fagyát a róza,
Sorsát a lány se tirthető,
Ment szpadán, halálra saántan
A halk zúgó folyam felé.
As est köde lobban a visen,
Vélnéd halotti szemfedő...
Gazdátlanul hever a partou
A két csinos, kis zöld cipő.

Kordina Lily.

— A Hadsegélyező Hivatal tevékenysége.

M. kir. honvédelmi miniszterium Hadsegélyező Hivatala képes tevékenységet adott ki feladataira az elesett hősök özvegyeit és árvaikat, valamint rokkantakat alapját gyarapító jótékonyági akciókat, továbbá a Hivatal jótékony célú kiadványait és propaganda cikkeiről. Az izléses gondolatösszeállítások tájékoztató levélben kérelmekkel küldi meg minden érdeklődőnek a Hadsegélyező Hivatal gyűjtő és propaganda osztály (Képviselet).

— Előjönnek az egykoros pénzek. Miót az Osztrák-magyar Béna utozkedés az egykoros pénzbevonás bevonás vegét, azóta jobban forgalomba jött a pénzem. Látnak koronákat amelyekről felemlerhető igen könnyen, hogy rejtélyesen volt elraktározva. Ha november 15-ig nem váltják be, azután már csak az esület értéket tiszták meg az egykoros pénzek után.

— Szibériai fogságban levő polgári alattvalók gyámoltása. A kereskedelmi miniszter a következő hirdetést teszi közzé: Az oroszok által elhurcolt és Szibériában internált magyar, osztrák és német polgári alattvalók gyámoltására Tientsanban, Kinában, Hilsaktion far deutsche und österreichische Gefangene in Sibirien elnevezés alatt bizottság működik. A foglyak gyámoltása és az irántuk való indakozás tárgyában ezzel a bizottsággal változó levelezések portómentességet élveznek. E levelezések címoldalának felső részére feltűnően feljegyzendő: „Service des prisonniers de guerre”.

— Az iskolák a háború hely árváért. A beteg gyermekekről való gondoskodás fontos ügyét szolgálja a gróf Zichy János kormányzati miniszter által álló Zsófia Országos Gyermekszanatórium Egyesület, amely a háború eserecséiden árva részére Siófok és Balatonvilágos között Balatonszabadon egy 200 ágyas gyermekszanatóriumot épít és amely a szenvedő szegény iskolakötelek gyermekek apolását teljesít ingyen nagy adakozással végzi az áldásosan működő Balatonalmádi Zsófia Gyermekszanatóriumában is. Azonkival a mártírhalált halt Hohenberg Zsófia hercegné nevére egy gyermekvédelmi alapot kíván léteníteni és ennek érdekében fordul a magyar nemzeti gyermekeihez, kérve

segítségét. Jankovich Béla vallás és köznevelési miniszter a gyermekek egészségügyének felkarolása olyan feladat, a melynek megoldására az államnak és a társadalomnak karöltve kell fáradoznia és miathogy szegényorsú beteg gyermekek felnevelésének egy a tanulóiúság lekövetés és legközelebb ill. engedélyt adott arra, hogy tanulóiúság a gyermekszanatórium érdekében gyűjtést eszközölhessen. Rákosi Jenő gyönyörű szószattal fordult a tanulóiúsághoz, hogy néhány állással nagy és szent célok elősegítéshez hozzájárulnak. A gyűjtéshez szorgalmat a tanítók, tanárok és tanítóijól lehet átvonni és ugyanazak az iskolákhoz kell a begyűjtött összeget beszedni. Minden állár, melyet a gyermekszanatóriumot szolgálja, áldást és örömet fog okozni, mert mióta a világon irgalmasabb és megatöbb, mint amely a szegény beteg gyermekek ágya fölé hajlik. Felhívják tehát a tanulóiúságot, hogy a legmelegebb érdeklődéssel támogassak azon törekvést, hogy a gyermekszanatórium gyűjtés minél eredményesebb legyen és hogy a magyar gyermekvédelem előterében éreztessék áldásait azokon a beteg kislányokon, akiknek apjuk a rettenő háborúban érték elvérvést!

— Hatalmas koronás busz. A Haditörvény Részvényesség a napokban már alig kapott arut. Amíg a prémiumok meg voltak, addig bőven vásárolt, de amióta 36 korona a buszár, alig kap valami buszt. — Busz van még, a gazdak azonban nem adják el, hanem nyil an hangoztatják, hogy lassan drágább a busz és most is annál adják el, ami alacitál a maximális árakra. Minthogy a katonaságnak kenyérrel való ellátása olyan fontos, állami érdek, hogy emellett a gazdak mérhetetlen kárpótlását már nem lehet tisztelgetben tartani, a buszát rekvirálni kell. A Haditörvény Részvényesség köréből szerzett értéklésünk szerint a buszát már a jövő hónapban rekvirálni fogják. Hatalmas koronás busz a rekvirált busz-üzemeltetésére. A rekvirálást és alkalommal munkát kereskedők végük.

— Tanoncok kiküldetése. A hivatalos lap tegnapi száma közli a kormány rendeletét az iparos és kereskedőtanoncok tanviszonyának a háború következtében szükségessé vált kivétel szabályozása tárgyában. A rendelet szerint mind azoknak az iparos és kereskedő tanoncoknak a tanidejét, akik a háború alatt katonai szolgáltra vonulnak be befejezettek, kell tekinteni, ha a szerződéses tanidőnek legalább két-harmadát betöltötték, vagy ha a tanonc a minőségben legalább huszonegy hónapig működött.

— Szülyén a szűrt javában folyik, bár az e heti esőszak keselítették a szűrtet. A termés, a jól permeterzett szőlőkben jó átlagban helyenkint bőséges. A must minőségileg igen jó, az árak 100 literenkint 70-100 koronáig.

— A 43-50 évesek bevonása. néhány nap múlva véget ér a 43-50 évesek sorozása, de megengyinatjuk azokat, akiket illet, hogy azoknak a bevonására, ha csak valami rendkívüli esemény közebe nem jön, csak hosszabb idő múlva kerül a sor, semmint azt a közö általában hiszi. Már a huszár és a huszár 43 évesek most és az egész vonalon való nagy gazdasági hátrányokkal járnak. A kormány, mint értesülünk, szívesen ezzel, hogy a évjáratait közül igen sokan voltak kénytelenek bevonulni és hogy ennek folytán a földök művelése, a gazdaságok ellátása, sőt egyes ipartelek és műhelyek elnevelése is az éregetek feladata lett. Ezért megvan a kormányban a szándék hogy a gazdasági nélkülözhetetlenség címén a 43-50 évesek közül nagyobb létszámú felmentések száma mint volt e címen a fiatalok közül, hogy kevesebb lesz a rigordzás, akiknél volt, és hogy a gazdasági parancsok helyet lesz e tekintetben irányadó. Es szövegek nagyon helyes is, mert hiszen, mintan a fiatalokat elvitték katonáknak, ha most az éregeteket

szövegek, nek helyes is, mintan a fiatalokat elvitték katonáknak, ha most az éregeteket

— Felkesei községi bizottság. A hivatalos lap közölte a kormányrendeletét, mely a dunántúli felkesei községi bizottságok felállításával és az állami felügyeleti jog gyakorlásával az 1915-18. tanévre a dunántúli ref. egyházkerület fohntósága alá tartozó pécsi térségi főgimnáziumhoz Városov. Tivadar gyűri és pécsi főgimnáziumhoz Kárpáti Károly és fehérvári főgimnáziumhoz főgimnáziumokhoz a dunántúli ág. birt. egyházkerület alá tartozó felsőlőd. soproni és bonyhádi főgimnáziumokhoz ugyancsak a felkesei egyházkerület alá tartozó felsőlőd. Városov, az utóbbiak pedig Kárpáti főgimnázium.

— Meleg ruhák a katonáknak. Az országos hadsegélyező bizottság ismét megkezdte az élelmiszer katonáknak meleg ruhákkal való ellátását. A bizottság remélhető, hogy nem elegendő az a mennyiség, amely a múlt évben az országos melegekben nyitvannak megkezdte a melegek ruháinak: a gyapjufonalból készített sál, a mely 250 centiméter hosszú, 25 centiméter széles a fül és a nyak közötti része 30 centiméter hosszú, nyílással a hüvelykujj számára és kötött védő amelynek hossza 45 centiméter. A hadsegélyező bizottság a gyapjufonal híját a katonák számára gyári árban hozza forgalomba.

STREIT SAMUEL Koruth Lajos-utca 1. (Takács palota)

Őszi és téli Costum kelmék így vagy másként a legújabb minékben kaphatók. Vásson, sifon kanavász, perles a legolcsóbb napi árakon.

BURTZ GYULA
YEREPÉLÉSEN
 I. sz. házszám
 Magyar Posta. Hírvételek és
 a rakására.

Kézfűzők javítás és hangolások
 hegyben és vidéken is teljesítettek
 a legújabbak miatt gyorsan.

As Elő Magyar Államos Biztosító Társaság
veszprémi feleynékedje

elfogad tűz-, jég-, betörési-, bal-
 eset-, szavatossági, élet- és já-
 radék biztosításokat. A társaság
 a legrégebb és legnagyobb mag-
 yar biztosító intézet; biztosítéki
 alapjai meghaladják a 210 millió
 koronát a így minden tekintet-
 ben a legnagyobb biztonságot
 nyújtják.

Irodahelyiség: Szabadi-utca 3. sz.
 földszint.

Képviselet: **Suly László**

Pacolin
PEARSON

Legelőször a PEARSON
 egy erős hatású fertőtlenítő, különleges anyag-
 anyagú készítmény, szétválasztó és mások kö-
 zöségében.

Alkalmazásában által megőrzött
 anyagokat fertőtlenítő, betegségek ellen.

Képes az ellenálló védelem az ismétlődő
 fertőzésekkel szemben.

PACOLIN-PEARSON készítés helye a
 mosott dobozokban.

Legelőször a fertőtlenítő!
 Csak Pearson-féle készítményt használjunk.

PACOLIN MEDOL CROLIN
 1 kg K 150 (4th class) 100 gr 40 K, 1 kg K 40

Használati utasítás: Arany Árm és tisztítási Tur-
 ban, Drezdában, Brnau, Rio de Janeiroban.
 Használati utasítás és vélemények sok évi haszná-
 lat eredményeiről a kérésre kaphatók.

PALUDYAY
PEZSGŐ
 TISZTALÓ MINŐSÉGŰ HAZAI
 TERMÉK

KATONÁINK ÉLETMENTŐJE A
"SZANITEX" TETUPOR

Legbiztosabb és a leg-
 hatásos tífusztervező ruhatol-
 vek ellen.

Gyógyidőszakban, megelőzésben már mint hat-
 álos eszköz használható. Kapható
 minden kórházban, minden gyógyszertárban.
 Használati utasítás: A használati utasítás a
 csomagoláson van. A használati utasítás a
 csomagoláson van. A használati utasítás a
 csomagoláson van.

Ha a háziasszony nem
 tudja, hogy milyen pót-
 kávéhoz, kísérelje meg
 a **Kathreiner-féle Kneipp**
 malátakávé.

Teljesen meg lesz
 elégedve.

A Kneipp-féle malátakávé a legújabb
 ital, mely mindenféle betegség ellen
 a legbiztosabb és a leghatásosabb.
 A Kneipp-féle malátakávé a legújabb
 ital, mely mindenféle betegség ellen
 a legbiztosabb és a leghatásosabb.

NESTLE FELE
NESTLE

Próbáld meg ezt, valamint orvosi
 ajánlást a gyermeknevelésről
 díjazással kelle a

Henri IV estlé
 cég, Wien, I., Biber utca 31 P.

Sirolin "Roche"

tüdőhurutok ellen
frissítés után
köhöges, hörghurutnál
tüdőgyulladások után.

